

SMILTENES NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Reģ. Nr. 90009067337, Dārza iela 3, Smiltene, Smiltenes novads, LV-4729
tālr. 64774844, e-pasts pasts@smiltenesnovads.lv

LĒMUMS

Smiltēnē

2025.gada 21.augustā

Nr.386
(protokols Nr.12, 3.§.)

Par Smiltenes novada pašvaldības Apstādījumu saglabāšanas komisijas 2024.gada 2.aprīļa lēmuma Nr. SNP/24/2.9/28 apstrīdēšanu

Smiltenes novada pašvaldībā (turpmāk – Pašvaldība) saņemts L. S. (turpmāk – Iesniedzēja) 11.07.2025. iesniegums (Pašvaldībā 11.07.2025. reģistrēts ar Nr. SNP/25/4.11/3722; turpmāk – Iesniegums) par Pašvaldības Apstādījumu saglabāšanas komisijas (turpmāk – Komisija) 2024.gada 2.aprīļa lēmuma Nr. SNP/24/2.9/28 (turpmāk – Lēmums) apstrīdēšanu, kurā lūgts pārskatīt Lēmumu un atbrīvot no zaudējuma atlīdzības par dabas daudzveidības samazinājumu par 2 (divu) priežu nozāģēšanu vai samazināt to līdz simboliskai summai.

Iesniedzēja apstrīd Komisijas Lēmumu, ar kuru Komisija ir ļāvusi D. S., turpmāk – Adresāts, nozāģēt divas priedes nekustamajā īpašumā [...], vienlaikus piemērojot no augstāka juridiskā spēkā normatīvā akta izrietošu pienākumu atlīdzināt zaudējumus par dabas daudzveidības samazināšanu saistībā ar koku ciršanu pilsētas un ciema teritorijā. Iesniedzēja Iesniegumā norāda, ka Komisija Lēmumā norādījusi, ka priedes ir ekoloģiski un ainaviski vērtīgas, tomēr atļāvusi tās nozāģēt par zaudējumu atlīdzību 270,45 EUR apmērā. Iesniedzēja uzskata, ka šāda pieeja ir nesamērīga un neatbilst reālajai situācijai, jo minētie koki ir būtiski sasvērkušies uz dzīvojamās mājas un automašīnu stāvvietas pusi, atrodas tiešā tuvumā iedzīvotāju uzturēšanās zonai, katras vētras, vēja brāzmu vai negaisa laikā rada reālu apdraudējumu dzīvībai un īpašumam un jau šobrīd bojā mantu – automašīnas regulāri tiek pārklātas ar sveķiem, kurus nav iespējams nomazgāt, bojājot virsbūvi un radot finansiālus zaudējumus. Iesniedzēja izjūtot pastāvīgu uztraukumu un trauksmi katrā spēcīgā vējā vai negaisā. Dzīvošana šādā vidē būtiski pasliktina dzīves kvalitāti un izjauc drošības sajūtu mājās, kas Iesniedzējas ieskatā ir viens no Pašvaldības galvenajiem uzdevumiem – aizsargāt iedzīvotāju drošību, īpaši ģimenēm ar bērniem. Iesniedzēja Iesniegumā norāda, ka viņas ģimenei tiek likts maksāt par drošības risku novēršanu, pie tam apstākļos, kad koki ir jau praktiski bīstami, nevis tikai potenciāli.

Pašvaldības dome, iepazīstoties ar Iesniegumu un tās rīcībā esošo informāciju, konstatē sekojošo:

[1] saskaņā ar ierakstu Smiltenes pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. 802 nekustamais īpašums [...] (kadastra numurs: 9415 007 0305), kas atrodas Smiltenes pilsētā, Smiltenes novadā un sastāv no zemes vienības ar kadastra numuru 94150070305 (turpmāk – Zemes vienība), pieder Adresātam.

[2] Pašvaldībā 2024.gada 2.janvārī saņemts Adresāta 2023.gada 30.decembra iesniegums, kas Pašvaldībā reģistrēts ar Nr. SNP/24/2.9/9, ar ko Adresāts lūdz izskatīt un atļaut nozāģēt kokus - divas priedes Adresātam piederošā teritorijā. Kā iemeslu koku nozāģēšanai Adresāts norādījis to, ka priedes aizēno māju, to čiekuri vasaras mēnešos nodara postu automašīnai, tie krīt uz jumta, izveidojot skrāpējumus, nereti iedarbina arī signalizāciju automašīnai. Čiekurus nav kur likt un īpašuma kopšanu apgrūtina, tie ķeras zāles plāvējā apakšā. Priežu galotnes bija piesnigušas un bija sasvērkušās, zinot situāciju citur, bažas par to, ka zari lūzīs.

Komisija 2024.gada 14.februārī Adresātam nosūtījusi vēstuli Nr. SNP/24/2.9/362 “Atbilde koku zāģēšanai NĪ [...]”, ar ko Komisija informēja Adresātu, ka 2024.gada 18.janvārī ir veikusi iepriekš norādīto koku apsekošanu un konstatējusi, ka priežu sanitārais stāvoklis ir labs, tas ir ekoloģiski un ainaviski vērtīgs, koka vainags ir dabīgi veidojies un simetrisks, kā arī priedēm nav ievērojamu nokaltušu zaru, stumbrā nav ievērojamu bojājumu vai brūču, kas liecinātu par tā iespējamu nokrišanu. Komisija informēja Adresātu, ka, ievērojot konstatēto apsekošanā, priežu ciršanu uz attiecīgo brīdi netiek saskaņota, bet gadījumā, ja laika gaitā priežu stāvoklis ievērojami mainās vai tas sāk apdraudēt ēkas, Adresātam ir tiesības atkārtoti vērsties Pašvaldībā ar lūgumu saņemt iepriekš minēto koku ciršanas atļauju.

[3] Adresāts 2024.gada 4.martā iesniedzis Pašvaldībā iesniegumu, kas Pašvaldībā reģistrēts ar Nr. SNP/24/2.9/1228, ar kuru lūdz atkārtoti Pašvaldību izskatīt iesniegumu par koku zāģēšanu [...]. Adresāts norādījis, ka koku atrašanās vieta ir specifiska un traucē īpašuma labiekārtošanu, bojā automašīnu, čiekuru dēļ naktī ieslēdzas automašīnas signalizācija, kā arī kritušie zari ir diezgan masīvi.

[4] Komisija, izskatot Adresāta 2024.gada 4.martā iesniegto iesniegumu, 2024.gada 2.aprīlī pieņēma Lēmumu, ar kuru noteikts zaudējuma apmērs par dabas daudzveidības samazinājumu saistībā ar (2) divu priežu nozāģēšanu [...] – 270,45 eiro (divi simti septiņdesmit eiro un 45 centi) apmērā un nosakot Adresātam kārtību, kādā veicama noteiktā zaudējuma apmēra apmaksa Pašvaldībai, kā arī nosakot, ka pēc zaudējuma atlīdzības apmaksas, Adresātam izsniegt koku ciršanas atļauju par koku nociršanu, [...]. Adresāts lūdz Lēmuma apstrīdēšanas iesnieguma izskatīšanas dienai nav veicis Komisijas Lēmumā noteiktās zaudējuma atlīdzības aprēķina apmaksu.

[5] Pašvaldībā 2025.gada 11.jūnijā saņemts Iesniedzēja 2025.gada 11.jūnija iesniegums par atkārtotu lūgumu nozāģēt bīstamus kokus, kas Pašvaldības lietvedībā reģistrēts ar Nr. SNP/25/2.9/3112, ar ko Iesniedzēja atkārtoti vērsos ar lūgumu izvērtēt un veikt divu pie [...] esošo priežu nozāģēšanu, kas rada apdraudējumu cilvēku veselībai, dzīvībai un īpašumam. Iesniedzēja norāda, ka minētie koki ilgstoši un regulāri rada šādas būtiskas problēmas - bieži krītošie čiekuri jau ir sabojājuši automašīnas un pat trāpījuši cilvēkam pa galvu, no koku stumbriem izplūstošie sveķi bojā automašīnu virsbūvi, ziemas laikā no kokiem krīt smagi, ar sniegu noslogoti zari, kas būtiski apdraud cilvēkus un īpašumu, abi koki ir acīmredzami sasvērušies uz dzīvojamās mājas pusi, kas īpaši vētru un stipra vēja gadījumā rada pastiprinātu risku, pļaujot zālienu zem šiem kokiem, čiekuri sabojā pļaujmašīnu un apgrūtina regulāru teritorijas uzturēšanu. Sakarā ar čiekuru daudzumu regulāri rodas jautājums, kur tos likt un stumbriem izplūstošie sveķi bojā automašīnu virsbūvi, sakarā ar čiekuru daudzumu regulāri rodas jautājums, kur tos likt un kā atbilstoši utilizēt, spēcīga vēja laikā no koka lūzumi izraisīja automašīnas signalizācijas ieslēgšanos, un sekas ir bojājumi automašīnas virsbūvei. Iesniedzēja lūdz atzīt šos kokus par bīstamiem saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 309 “Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža” 25. punktu, kurš nosaka, ka kompensācija nav piemērojama gadījumos, kad koks atzīts par bīstamu un tā nociršana nepieciešama cilvēku dzīvības, veselības vai īpašuma aizsardzībai, kā arī lūdz iekļaut šos kokus pašvaldības bīstamo koku sarakstā un veikt to nociršanu par Pašvaldības līdzekļiem.

[6] Uz Zemes vienības, kā īpašnieks ir Adresāts, atrodas augstāk minētie koki – 2 (divas) priedes un Komisija ar Lēmumu ir ļāvusi veikt šo koku nociršanu ja tiek izpildīts nosacījums par zaudējumu atlīdzināšanu par dabas daudzveidības samazinājumu. Zaudējumu aprēķins veikts atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai zaudējumu atlīdzības formulai.

Ministru kabineta 2012.gada 2.maija noteikumu Nr. 309 “Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža”, turpmāk – Noteikumi Nr.309, 4.punkta 4.1. apakšpunkts noteic, ka attiecīgās zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam nepieciešama pašvaldības atļauja koku ciršanai ārpus meža, ja kokus cērt pilsētas un ciema teritorijā un, atbilstošo Noteikumu Nr.309 15. punktam, Pašvaldība atļauju koku ciršanai ārpus meža izsniedz pēc šo noteikumu 23.punktā minētās zaudējumu atlīdzības samaksas.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.309 23. punktu, zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam jāatlīdzina zaudējumi par dabas daudzveidības samazināšanu saistībā ar koku ciršanu pilsētas un ciema teritorijā (turpmāk – zaudējumu atlīdzība), savukārt 24.punkts noteic, ka zaudējumu atlīdzība

tiek aprēķināta kā šo noteikumu 3.pielikumā minēto koeficientu reizinājums. Iegūtais rezultāts ir zaudējumu atlīdzības apmērs naudas izteiksmē (euro).

Pašvaldības dome, atbilstoši Noteikumu Nr.309 22.punktā ietvertajam pilnvarojumam, 2021.gada 29.decembrī izdeva saistošos noteikumus Nr. 25/21 “Par koku ciršanu ārpus meža Smiltenes novadā”, turpmāk – Saistošie noteikumi, kas stājās spēkā 2022.gada 15.martā. Atbilstoši Saistošo noteikumu 4.punkta 4.2. apakšpunktam, Komisija izskata iesniegumu par koku ciršanu, veic koku apskati, noformē apsekošanas aktu, veic fotofiksāciju un pieņem lēmumu, nosakot zaudējumu atlīdzības apmēru un norādot nosacījumus zaudējumu atlīdzības samaksas veikšanai un ciršanas atļaujas saņemšanai, vai sniedz pamatotu rakstisku atteikumu izsniegt atļauju koku ciršanai. Saskaņā ar Saistošo noteikumu 5.punktu, Komisija, izskatījusi jautājumu par koku ciršanu noteikumu 4.2. apakšpunktā minētajā gadījumā, nosaka zaudējumu atlīdzības apmēru saskaņā ar šo saistošo noteikumu IV nodaļu. Koku ciršanas atļauja saņemama, uzrādot maksājuma dokumenta, kas apliecina zaudējumu atlīdzības samaksu, oriģinālu vai apliecinātu kopiju. Atbilstoši saistošo noteikumu 6.punktam, Komisijas lēmums par atļaujas izsniegšanu koku ciršanai (izņemot, ja koku ciršana tiek veikta saistībā ar būvniecību) ir derīgs 2 (divus) gadus no tā pieņemšanas dienas.

Saistošo noteikumu 20.punkts paredz, ka zaudējumu atlīdzību par dabas daudzveidības samazināšanu Smiltenes novada pilsētu un pagastu ciemu teritorijās saistībā ar koku ciršanu ārpus meža, nosaka ņemot vērā spēkā esošos normatīvos aktus. Iepriekš minētās tiesību normas korelē ar Pašvaldību likuma 3.panta pirmajā daļā noteikto, ka Pašvaldības kompetenci nosaka ārējie normatīvie akti un 4.panta otro daļu, ka Pašvaldība autonomās funkcijas pilda atbilstoši ārējiem normatīvajiem aktiem. Kārtību, kādā nosakāma zaudējuma atlīdzība par dabas daudzveidības samazināšanu, tai skaitā tās aprēķināšanas kārtība ir noteikta ar augstāka juridiskā spēka normatīvo aktu un Pašvaldībai nav tiesību paplašināt vai sašaurināt augstāka juridiskā spēka normatīvajā aktā ietvertā reglamenta tvērumu, tas ir, Pašvaldība piemēro attiecīgo tiesību normu pēc tās jēgas un būtības atbilstoši Pašvaldībai deleģētā valsts pārvaldes uzdevuma izpildei.

[7] Komisija, izskatot Iesniedzējas 2025.gada 11.jūnija iesniegumu kontekstā ar Adresātam izsniegto Lēmumu, kā arī, lai konstatētu, ka nepastāv Noteikumu Nr.309 25.punktā minētie zaudējuma atlīdzības nepiemērošanas apstākļi, atbilstoši Noteikumu Nr.309 16.punktam, pieaicināja kok kopi (arboristu) koku atbilstības ēku ekspluatācijas un cilvēku dzīves vietas un drošības apstākļiem izvērtējamam. Atbilstoši SIA “Vidzemes koki”, reģistrācijas numurs: 40103356664, sertificēta kokkopja – arborista Ē. I.2025.gada 8.jūlija vērtējumam, 2025.gada 7.jūlijā veikts koku – parastās priedes *pinus sylvestris* adresē [...], apsekojums dabā, ar ko konstatēts, ka koki novērtēti kā vērtīgi koki, kam kopšana nav nepieciešama, koki ir pilsētas apstādījumu koki, kas nav bīstami. Koku fiziskā stāvokļa vērtējumā norādīts, ka stumbru lejas daļā labi aizauguši veci mehāniski bojājumi, maz sauso zaru, kokiem nav būtisku bojājumu. Pēc koku apsekojuma dabā, kok kopis – arborists ir secinājis, ka koki ir absolūti normāli vidēja vecuma koki, kam kopšana nav nepieciešama, koki nav bīstami un nav novērojami nekādi bojājumi, kas liecinātu par stāvokļa pasliktināšanos. Attiecīgi uz Adresāta īpašumā esošo koku nozāģēšanu, par ko pieņemts apstrīdētais Lēmums, nepastāv zaudējuma atlīdzības nepiemērošanas apstākļi.

[8] Lietā nav strīda par Lēmumā ietverto koku ciršanas atļauju, lietā pastāv strīds par noteikto zaudējumu atlīdzību un tās apmēru. Komisija, ievērojot sertificēta kokkopja – arborista atzinumu, 2025.gada 8.jūlijā nosūtījusi Iesniedzējai atbildes vēstuli Nr. SNP/25/2.9/1717 “Atbilde koku zāģēšanai, [...]” uz Iesniedzējas 2025.gada 11.jūnija Iesniegumu, norādot, ka Komisija 2025.gada 26.jūnijā veikusi atkārtotu priežu apsekošanu adresē [...] un konstatējusi, ka priežu sanitārais stāvoklis ir labs, tas ir ekoloģiski un ainaviski vērtīgs, koka vainags ir dabīgi veidojies un simetrisks, priedēm nav ievērojamu nokaltušu zaru, stumbrā nav ievērojamu bojājumu vai brūču, kas liecinātu par tā iespējamu nokrišanu un priedes atrodas fiziskas personas īpašumā ar kadastra numuru: 94150070305 un netiks iekļautas koku zāģēšanas sarakstā par Pašvaldības līdzekļiem. Papildus Komisija atbildē norādījusi, ka koku izvērtēšanai tika piesaistīts sertificēts arborists, kurš 07.07.2025 apsekojis Adresāta īpašumā (kadastra numurs: 94150070305) esošās divas priedes un pieguļošajā teritorijā (kadastra numurs: 94150071702), Pašvaldībai piederošās trīs priedes, klāt pievienojot attiecīgo atzinumu.

[9] Konstatējams, ka Lēmums atbilstoši Paziņošanas likuma 9.panta otrajai un trešajai daļai uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas – 03.04.2024. un bija apstrīdams līdz 03.05.2024. Iesniedzējas iesniegtais Iesniegums par Lēmuma apstrīdēšanu saņemts Pašvaldībā 11.07.2025., līdz ar to iesniegts, neievērojot apstrīdēšanas termiņu.

[10] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 79.panta pirmo daļu Administratīvo aktu var apstrīdēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, bet, ja rakstveidā izdotajā administratīvajā aktā nav norādes, kur un kādā termiņā to var apstrīdēt, – viena gada laikā no tā spēkā stāšanās dienas. Apstrīdētajā Lēmumā ir norādīts, ka Lēmumu var apstrīdēt Smiltenes novada pašvaldības domei, Dārza ielā 3, Smiltēnē, Smiltenes novadā, LV – 4729 viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas. Administratīvo aktu Adresāts noteiktajā termiņā nav apstrīdējis un ir nokavējis tā apstrīdēšanas termiņu.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 79.panta otro daļu, privātpersona, kuras tiesības vai tiesiskās intereses attiecīgais administratīvais akts ierobežo un kura administratīvajā procesā nav bijusi pieaicināta kā trešā persona, var šo administratīvo aktu apstrīdēt viena mēneša laikā no dienas, kad privātpersona par to ir uzzinājusi, bet ne vēlāk kā viena gada laikā no attiecīgā administratīvā akta spēkā stāšanās dienas. Iesniedzējai, kas šīs tiesību normas tvērumā ir uzskatāma par privātpersonu kuras tiesības vai tiesiskās intereses attiecīgais administratīvais akts ierobežo, varēja Lēmumu apstrīdēt līdz 2025.gada 3.maijam. Iesniegumu par Lēmuma apstrīdēšanu Iesniedzēja iesniegusi 2025.gada 11.jūlijā, līdz ar to Iesniegums iesniegts, neievērojot apstrīdēšanas termiņu.

[11] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 79.panta trešās daļas 1.punktam augstāka iestāde atsaka apstrīdēšanas iesniegumu izskatīt pēc būtības, ja tas iesniegts nokavējot apstrīdēšanas termiņu. Ievērojot minēto, secināms, ka Iesniegumu atsakāms izskatīt pēc būtības par Lēmuma apstrīdēšanu.

Ievērojot augstāk minēto, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 79.panta otro daļu, trešās daļas 1.punktu, Smiltenes novada pašvaldības domes 2023.gada 28.jūnija saistošo noteikumu Nr. 14/23 “Smiltenes novada pašvaldības nolikums” 104. un 105. punktu, Smiltenes novada pašvaldības domes 2021.gada 29.decembra saistošo noteikumu Nr. 25/21 “Par koku ciršanu ārpus meža Smiltenes novadā” 24.punktu, ievērojot Smiltenes novada pašvaldības domes Finanšu un attīstības jautājumu pastāvīgās komitejas 2025.gada 14.augusta atzinumu (protokols Nr.9), atklāti balsojot ar 14 balsīm "Par" (Ainārs Mežulis, Andris Abrāmovs, Andris Vilkašs, Astrīda Harju, Baiba Šķērīte, Dainis Aļeksējevs, Edgars Avotiņš, Edgars Plētiens, Ervins Labanovskis, Ģirts Freibergs, Ilze Palma, Mikus Dubickis, Otārs Putrālis, Sanita Briede), "Pret" – nav, "Atturas" – nav, "Nepiedalās" – nav,

Smiltenes novada pašvaldības dome

NOLEMJ:

Atteikt izskatīt Iesniegumu par Lēmuma apstrīdēšanu, jo Iesniegums iesniegts, neievērojot Lēmuma apstrīdēšanas termiņu.

Administratīvais akts stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam. Saskaņā ar Paziņošanas likuma 9.panta otro daļu, administratīvais akts, kas paziņots ar elektroniskā pasta starpniecību, izmantojot drošu elektronisko parakstu, uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

Administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvās rajona tiesas Valmieras tiesu namā, V. Baloža ielā 13A, Valmierā, LV-4201, viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 5.panta otrās daļas 4.punktu, šajā lēmumā norādītie personas dati ir ierobežotas pieejamības informācija. Personas datus Smiltenes novada pašvaldība apstrādāja, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK, 6.panta pirmās daļas (c) punktu, kas noteic, ka apstrāde ir vajadzīga, lai izpildītu uz pārzini attiecināmu juridisku pienākumu.

